

ע"פ 2996/16 - חסן בלאל נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פלייליים

ע"פ 2996/16

לפני: כבוד השופט ס' ג'ובראן
כבוד השופט א' שהם
כבוד השופט מ' מזוז

המערער: חסן בלאל

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה מיום
10.3.2016 בת"פ 598-12-15 שניתן על ידי כבוד
השופט א' פיש

תאריך הישיבה: י"א בטבת התשע"ז (9.1.2017)

בשם המערער: עו"ד סאמר עלי

בשם המשיבה: עו"ד תומר סגלוביץ'

פסק-דין

השופט ס' ג'ובראן:

1. לפנינו ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (השופט ד' פיש) בת"פ 598-12-15, מיום 10.3.2016, במסגרתו הושת על המערער עונש של 4.5 שנות מאסר בפועל; 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור עבירת רכוש או אלימות מסוג פשע; ופיצוי למתלוננים בסך של 5,000 ש"ח.

רקע והליכים

2. המערער הורשע על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בביצוע עבירות נסיון שוד בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 402(ב), בצירוף סעיפים 29 ו-25 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); ועבירות נשק, לפי סעיף 144(1)(א) ו-144(1)(ב), בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 26.9.2015 התקיימה חתונה במשפחתם של המתלוננים, לאחר שהם שבו בני המשפחה לביתם בכפר ראמה, וברשותם המעטפות שהכילו את מתנות החתונה. עובר למועד החתונה קשרו קשר, המערער ושניים נוספים, לשדוד את מתנות החתונה. לשם קידום הקשר הגיע המערער והשניים האחרים לבית המשפחה, כשהם רעולי פנים וכאשר בידו של המערער אקדח. המערער נכנס לבית המשפחה, דרך את האקדח ואיים באמצעותו על בני המשפחה בדרישה שיעבירו לו את מתנות החתונה וישארו שקטים. בשלב מסוים קפץ אחד המתלוננים לכיוון המערער ונאבק בו, ובמסגרת מאבק זה נורה כדור מהאקדח לכיוון הרצפה. בשלב זה הצטרפו למאבק גם בני משפחה נוספים - חלקם מנעו משאר הקושרים מלהיכנס בדלת, והאחרים סייעו במאבק עם המערער. במהלך המאבק, כיוון המערער את האקדח לראשו של אחד המתלוננים, אך המתלוננים הצליחו להפיל את האקדח מידו, ובעקבות זאת נורה כדור אשר פגע ברגלו של אחד הקושרים האחרים.

3. בגזר דינו עמד בית המשפט המחוזי על הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו מביצוע העבירות, על הנסיבות הקשורות בביצוען ועל מדיניות הענישה הנהוגה. אשר לערכים המוגנים שנפגעו, ציין בית המשפט המחוזי את שלום הציבור, בטחון הפרט ושלמות הגוף, וכן קבע כי מידת הפגיעה בערכים הייתה בינונית. אשר לנסיבות הקשורות לביצוע העבירות, בית המשפט המחוזי ציין לקולה כי המערער לא ניסה לעשות שימוש בנשק חרף המאבק שהתפתח במהלך נסיון השוד; וציין לחומרה כי התקיים תכנון מוקדם למעשים, כי חלקו של המערער בביצוע העבירות היה מוחלט, וכי נוכח הימצאותו של נשק חם היה צפוי נזק משמעותי. על יסוד האמור העמיד בית המשפט המחוזי את מתחם הענישה ההולם על 3-7 שנות מאסר. עוד ציין בית המשפט המחוזי כי המערער היה זה שהחזיק את הנשק בפועל, ושמעשיו הם שהביאו לשימוש בו. לאחר מכן קבע בית המשפט המחוזי את העונש המתאים למערער בתוך מתחם הענישה. כשיקול לקולה, התייחס בית המשפט המחוזי להודאתו של המערער, המשקפת לשיטתו קבלת אחריות אמיתית על מעשיו; וכשיקול לחומרה התייחס לעברו הפלילי המכביד. על יסוד האמור, נקבע עונשו של המערער כפי שפורט בפסקה 1 לעיל. מכאן הערעור שלפנינו.

טענות הצדדים בערעור

4. בערעורו טוען המערער כי בית המשפט המחוזי החמיר בהעמדת מתחם הענישה ההולם בעניינו ומבקש מבית משפט זה להקל בעונשו. המערער גורס כי שגה בית המשפט המחוזי בכך שקבע מתחם ענישה שהולם עבירת שוד ולא עבירת נסיון, כך לשיטת המערער. בנוסף, המערער סבור, על בסיס פסיקה דומה לשיטתו, כי מתחם הענישה ההולם למעשיו נע בין עונש שירוצה בעבודות שירות לבין 24 חודשי מאסר. בנוסף, המערער גורס כי בית המשפט לא ייחס חשיבות לעובדה שלא נגרם כל נזק מביצוע העבירה ולכן שלא היה שימוש באקדח כלפי שוכני הבית. יתר על כן, המערער סבור כי בית המשפט המחוזי החמיר עמו גם בקביעת עונשו בתוך המתחם. לדידו של המערער, היה מקום

להקל בעונשו בתוך המתחם נוכח הסכם הסולחה שנערך בין הצדדים, ונוכח הודאתו.

מנגד, המשיבה סבורה כי יש לדחות את הערעור. המשיבה טוענת כי נוכח נסיבות ביצוע העבירה, לרבות הנסיון לשדוד מתנות חתונה שמטרתן הייתה לסייע לזוג הצעיר להתחיל בחייו, ונוכח עברו הפלילי המכביד של המערער - אין מקום לקבל את הערעור.

דין והכרעה

5. לאחר עיון בגזר דינו של בית המשפט המחוזי ובנימוקי הערעור, ולאחר שמיעת הצדדים לפנינו, הגענו למסקנה כי דין הערעור להידחות.

6. הלכה ידועה היא שערכאת הערעור אינה מתערבת בחומרת העונש שנקבעה על ידי הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים בהם העונש שנגזר חורג במידה ניכרת מרמת הענישה הנוהגת במקרים דומים (ראו: ע"פ 1183/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 33 (21.2.2017); ע"פ 3258/16 וולקוב נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (22.1.2017); ע"פ 4377/16 תורק נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (6.10.2016); ע"פ 8376/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (18.8.2016)). לטעמנו, המקרה הנוכחי אינו נמנה על אותם המקרים המצדיקים התערבות, כפי שיובהר להלן.

7. המעשים שבהם הודה המערער הם חמורים, והפגיעה בערכים מוגנים בגין אותם מעשים היא משמעותית. בית משפט זה עמד לא אחת על הצורך בענישה מרתיעה על מנת להתמודד עם עבירות השוד בהן מעורבים כלי נשק - עבירות המביאות לפוטנציאל סכנה לשלמות החיים, הגוף והנפש, וכן לפגיעה בבטחון הציבור ובתחושת הביטחון הכללית. (ע"פ 1312/16 מדינת ישראל נ' מטר, פסקה 13 (6.11.2016) (להלן: עניין מטר); ע"פ 4949/15 מקדסי נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (17.3.2016); ע"פ 3652/14 כנעאני נ' מדינת ישראל, פסקה 73 (28.12.2015)). יתרה מזאת, בעניינו של המערער קיימות נסיבות לחומרה, לרבות התכנון המוקדם של המעשים ונשיאת הנשק, אשר עלולה לגרום לנזקים משמעותיים - ואכן הביאה לפגיעה ברגלו של אחד הקושרים (ראו סעיפים 40ט(א)(1), 40ט(א)(3) ו-40ט(א)(4) לחוק העונשין; ע"פ 8487/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (8.11.2016); ע"פ 227/15 מדינת ישראל נ' חמד, פסקה 21 (26.5.2015)). זאת ועוד, חלקו של המערער במעשים שבהם הורשע הוא גדול במיוחד - הוא היה היחיד מבין הקושרים שנכנס לבית המשפחה, הוא זה שנשא את האקדח והוא זה שדרש את הכספים. נוכח כל המקובץ, נוכח עברו הפלילי המכביד של המערער ואף בהתחשב בנסיבות האישיות שלהן טען בערעורו לפנינו - אנו סבורים כי מתחם הענישה שקבע בית המשפט הינו הולם, וכך גם העונש שקבע בית המשפט בתוך מתחם זה. לפיכך, לא מצאנו מקום להתערב בקביעות בית המשפט המחוזי, ומכאן דין הערעור להידחות.

8. סוף דבר, הערעור נדחה.

ניתן היום, ג' באדר התשע"ז (1.3.2017).

שופט

שופט

שופט
